

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

ROMAÜGYEKÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII/ID/253/2 (2014)
MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

EMLÉKEZTETŐ
2014. DECEMBER 15. 9:00

Helyszín: 1055 Budapest, Kossuth tér 2-4. IV. em. 439/A

Időpont: 2014. december 15. 9:00

Tárgy: Romaügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport Ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Langerné Victor Katalin, társadalmi felzárkózásért felelős helyettes államtitkár, a Tematikus Munkacsoport elnöke üdvözölte a résztvevőket, majd jelezte, hogy szeretné aktívabbá tenni a közös munkát. Több civil szervezet kilépett a Kerekasztalból, pedig véleménye szerint komoly lehetőségei vannak a Romaügyekért Felelős Tematikus Munkacsoportnak. Elmondta, hogy a társadalmi felzárkózásnak egy része a romaügy, amely alapvetően emberi jogi kérdés. Nemzetközi fórumokon is felmerült a téma, és a romaügyek tekintetében többször megkeresték a kormányzatot, azzal kapcsolatban, hogy milyen lépések történtek az elmúlt években. Ebből adódóan szándékában áll, hogy elfogadjon a Tematikus Munkacsoport egy olyan összegző dokumentumot, ami a Magyarországon végbemenő romaügyekkel kapcsolatos emberi jogi folyamatokat írja le. Ez az összefoglaló leginkább az elmúlt négy év tevékenységét vizsgálja – mi volt jó, min kell még változtatni – és javaslatokat is megfogalmaz. Az elkövetkező év ezzel a munkával fog telni, erre vonatkozóan éves munkatervet fog javasolni Langerné Victor Katalin. Az éves munkatervre a tagok is tehetnek javaslatot. Ugyanakkor lesz lehetőség aktuális napirendi kérdések megvitatására is. Az éves munkatervben szerepelni fog, hogy a napirendi pontokra meddig lehet javaslatot tenni.

Langerné Victor Katalin kérte a tagokat, hogy mutatkozzanak be (lásd a mellékelt jelenléti ív szerint), majd tegyenek javaslatokat az összefoglaló dokumentummal kapcsolatban.

Demeter Áron, az Amnesty International Magyarország képviselője megkérdezte, hogy az összegyűjtő anyagnak 2015 év végére kellene-e elkészülnie?

Langerné Victor Katalin tájékoztatta, hogy nyárig célszerű lenne elkészülnie a dokumentumnak.

Demeter Áron azt kérdezte továbbá, hogy mi lesz a dokumentum sorsa?

Langerné Victor Katalin elmondta, hogy alapvetően tájékoztató jellegű dokumentum lesz, amely reális képet ad arról, hogy Magyarországon milyen romaügyekkel összefüggő emberi jogi folyamatok mennek végbe. A következő ülésre tisztázni fogja, hogy hova lehetne továbbítani a megfogalmazódó javaslatokat.

Demeter Áron megkérdezte, hogy ez jogalkotási és jogalkalmazási javaslatokat fogalmazna-e meg, vagy inkább csak helyzetleíró dokumentum lenne?

Langerné Victor Katalin tájékoztatása alapján alapvetően helyzetleíró dokumentum lesz, de ebben szerepelni fognak a folyamatokhoz kapcsolódó javaslatok, amik lehetnek jogalkotási javaslatok is.

Demeter Áron elmondta, hogy korábban, amikor dr. Garai Péter vezette a Tematikus Munkacsoportot, akkor is volt szó arról, hogy lesz egy ilyen dokumentum, azonban ez nem készült el. A civil szervezetek egyetértettek abban, hogy jó lenne, ha születne egy ilyen összefoglaló, de inkább a jövőbeni teendőkre kellene fókuszálni.

Langerné Victor Katalin tájékoztatta Demeter Áront, hogy ő kezdeményezte korábban ezt a dokumentumot, a Munkacsoport elfogadott négy-öt területet, amelyet érinteni kell, majd a tagok később kritizálták ezeket, és ebből adódóan megállt a munka. Véleménye szerint akkor van értelme a munkacsoport működésének, ha elkészül egy ilyen dokumentum, ezért érdemes még egyszer megpróbálni összerakni, de célszerű kifejezetten arra koncentrálni, hogy a romaügyeket érintő emberi jogok területén mi történt az elmúlt négy évben, milyen eredmények vannak, milyen további javaslatok fogalmazódnak meg ezek tekintetében.

Demeter Áron megkérdezte, hogy a korábban kijelölt témák maradnak-e továbbra is?

Langerné Victor Katalin véleménye alapján maradnia kellene a témáknak, mert a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiának a logikáját követik, így erre lehet reflektálni a dokumentumban.

Demeter Áron jelezte, hogy civil oldalról kevesebb résztvevő van, olyan szervezetek léptek ki a Kerekasztalból, amik érintettek az elkészülő dokumentum témáiban. Megkérdezte, hogy megpróbálja-e a Munkacsoport visszahívni ezeket a szervezeteket?

Langerné Victor Katalin tájékoztatta a résztvevőket, hogy nincs akadálya annak, hogy csatlakozzanak később a Tematikus Munkacsoport munkájához. Nem lesznek kizárva szervezetek, a meghívó kimehet a részükre, és ha úgy gondolják, részt vehetnek az üléseken megfigyelőként.

Demeter Áron véleménye szerint az ügyrend tervezetében szereplő évente legalább két ülés nem elegendő arra, hogy a tervezett dokumentum elkészüljön, főleg úgy, hogy egyéb aktuális témák is napirendre kerülhetnek.

Langerné Victor Katalin egyetértett Demeter Áron észrevételével, és javasolta, hogy negyedévente tartson üléseket a Tematikus Munkacsoport.

A jelenlévők ezzel a módosítással egyhangúan elfogadták az ügyrendet.

Hernyes Zoltán a Külgazdasági és Külügyminisztérium Emberi Jogi Osztályának munkatársa tájékoztatta a résztvevőket, hogy Magyarország második UPR vizsgálatára 2016-ban fog sor kerülni. A 2012-ben elfogadott 123 ajánlás nagy része kapcsolódik a romaügyekhez (vagy közvetlenül, vagy közvetve), ezért javasolja, hogy a Tematikus Munkacsoport munkája kapcsolódjon a UPR ajánlások megvalósulásához, valamint célszerű lehet a UPR vállalások logikáját követni a készülő dokumentumban. Előreláthatólag 2016 januárjában kell a nemzeti jelentést benyújtania Magyarországnak, ezért a KKM részéről javasolja, hogy olyan dokumentum készüljön, amely ennek a jelentésnek részét képezheti.

Langerné Victor Katalin megköszönte Hernyes Zoltán észrevételét, és elfogadta a javaslatot.

Demeter Áron örömmel fogadta, hogy a UPR ajánlások szóba kerültek, mivel ezeknek egy jelentős része kapcsolódik a gyűlölet-bűncselekmények kérdésköréhez, amelyek a romaügyekhez is kapcsolódnak. Korábban volt civil szándék arra, hogy a gyűlöletbűncselekmények kérdéskörét a Romaügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport keretében is tárgyalják, azonban ez a téma teljes egészében az Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoporthoz került. A kapcsolat miatt Demeter Áron javasolta, hogy a két tematikus munkacsoport reflektáljon a másik munkájára.

Langerné Victor Katalin egyetértett Demeter Áronnal, és mondta, hogy javasolni fogja dr. Répássy Róbertnek, az Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport elnökének, hogy tartson közös ülést a két munkacsoport a gyűlölet-bűncselekmények kapcsán.

Dr. Bielik Réka, az Emberi Jogi Munkacsoport Titkárságának titkárságvezetője jelezte, hogy tolmácsolja dr. Répássy Róbert államtitkár úrnak a kezdeményezést.

Dr. Fórika László az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalától tájékoztatta a résztvevőket, hogy az ombudsmani hivatalnál sok jelentés készült a romákkal kapcsolatban. Amennyiben a Munkacsoport hozzájárul, össze tudja gyűjteni, hogy az elmúlt négy évben hány ügy volt az AJBH-nál, milyen konkrét javaslatok hangoztak el az ombudsmani hivataltól, és amennyiben lehet tudni, mi volt a sorsa ezeknek az ajánlásoknak.

Langerné Victor Katalin véleménye alapján ez nagyon hasznos része lehetne a dokumentumnak.

A jelenlévők is egyhangúan elfogadták **Dr. Fórika László** javaslatát.

Jakus László, a Czinka Pannak Roma Kulturális Egyesület képviselője szerint az elmúlt négy év vizsgálatánál nem lehet figyelmen kívül hagyni az Országos Roma Önkormányzat és a Kormány között kötött megállapodást. Éppen ezért javasolta, hogy az Országos Roma Önkormányzat (a továbbiakban: ORÖ) képviselőjét is hívják meg az egyik ülésre, hogy be tudjon számolni a Keretmegállapodásban foglaltak megvalósulásáról, mivel a dokumentum helyzetfelmérés részében ez sokat tudna segíteni.

Langerné Victor Katalin egyetértett a felvetéssel, és vállalta, hogy megkeresi az ORÖ-t ezügyben. Jelezte továbbá, hogy hiányoznak a roma női szervezetek a Munkacsoportból, és bátorította a résztvevőket, hogy tegyenek javaslatokat arra vonatkozóan, hogy kiket lenne érdemes még meghívni az ülésekre.

Jakus László javasolta a Színes Gyöngyök Egyesületet.

Dr. Fórika László egyetértett **Jakus László** felvetésével, azonban véleménye szerint kérdéses, hogy objektív tud-e lenni a Keretmegállapodás egyik érdekelt felének az értékelése. Olyan szervezet véleményére lenne szükség, amely nem érdekelt benne. Jelezte továbbá, hogy számára nem egyértelmű, hogy a fogyatékosok jogait képviselő civil szervezetek milyen mértékben érintettek a Munkacsoport tevékenységében, tekintettel arra, hogy tevékenységük minimális részben kapcsolódik a romaügyekhez.

Langerné Victor Katalin tájékoztatta Dr. Fórika Lászlót, hogy a fogyatékos szervezetek nagyon értékes véleményeket foglalmaztak meg a korábbi üléseken. Maguktól jelentkeztek a Tematikus Munkacsoportba, nincs okuk kizárni őket a közös munkából. A Keretmegállapodás értékelésével kapcsolatban elmondta, hogy az ORÖ-vel kötött megállapodás másik partnere a kormányzati oldalról a Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság. Ha az ORÖ képviselői részt vesznek a munkacsoportülésen, akkor akár civil, akár kormányzati oldalról tudnak majd kritikát megfogalmazni, valamint más civil szervezetek is tudnak majd véleményt formálni a dokumentumról. Továbbá az ORÖ jelentése tartalmazni fogja a szaktárcák, valamint az összes civil szervezet véleményét is, mivel az adatokat korábban bekéri a Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság.

Demeter Áron véleménye alapján a CFCF (Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyermekeknek Alapítvány) az oktatási kérdésekben hasznos javaslatokat tud tenni, azonban nem kapott meghívást a Munkacsoportba. Javasolta, hogy az Államtitkárság kérje meg a szervezetet, vagy engedje meg, hogy részt vegyen az üléseken.

Langerné Victor Katalin elmondta, hogy nincs akadálya annak, hogy részt vegyen a CFCF az üléseken, a szervezet nem vette figyelembe a jelentkezési határidőt a Munkacsoport tagságára, ám a Minisztérium lehetőséget biztosított a szervezet számára az Antiszegregációs Kerekasztalban való részvételre, azonban a szervezet nem élt a lehetőséggel és kilépett a munkacsoportból. A Kerekasztal munkájában komoly szakemberek vesznek részt, lehetősége lett volna a CFCF-nek, hogy képviselje a véleményét, de nem élt vele. Ebből adódóan a kormányzat részéről Langerné Victor Katalin nem fogja felkérni a szervezetet, hogy legyen a Tematikus Munkacsoport tagja. Amennyiben jelentkeznek, részt vehetnek az üléseken.

Orsósne Varga Mára, a Szegényeket és Rászorultakat Segítő Alapítvány elnökének véleménye szerint az ORÖ és a többi civil szervezet azért nincs jelen az üléseken, mert nincs értelme részt venni azokon. Ezután ismertette a SZERSA iskolájának a helyzetét. Orsósne Varga Mária szerint az Oktatási Hivatal határozata jogsértő és végrehajthatatlan, tekintettel arra, hogy állítása szerint az OH nem tartotta be a 60 napos határidőt és hat hónap után hozott döntést. Elmondása alapján a határozattal 148 diák került az utcára, akik közül mindösszesen 12-en tudtak elhelyezkedni másik iskolákban. Állítása szerint a Kormányhivatal egyszer sem tájékoztatta az Alapítványt a jogsértésekről.

Orsósne Varga Mária javasolta, hogy vizsgálják meg, hogy a roma integrációs pénzügyi támogatások kikhez, milyen civil szervezetekhez kerültek, és hogyan használták fel a forrásokat.

Langerné Victor Katalin válaszában elmondta, hogy a probléma oktatási kérdéseket vet fel, nem érinti közvetlenül a romaügyet. Tájékoztatta **Orsósne Varga Máriát**, hogy a meglévő

dokumentumokból látszanak a hiányosságok az iskolában. Ugyanakkor egyezett a Kormányhivatal vezetőjével, aki nyitott a párbeszédre, ezért javasolta, hogy a továbbiakban külön folytassanak megbeszélést az ügyben. Javasolta továbbá **Orsósné Varga Máriának**, hogy amennyiben szükségét látja, éljen a jogorvoslati lehetőségekkel.

Langerné Victor Katalin összegezte az ülésen elhangzottakat, tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a kialakításra kerülő dokumentum alapjaihoz a javaslatait januárban megküldi a tagoknak véleményezésre, majd további hozzászólás hiányában berekesztette az ülést.

Hangfelvétel alapján készítette: Princz Viktória, szakreferens

Látta: dr. Bielik Réka, titkárságvezető

Jóváhagyta: Langerné Victor Katalin, társadalmi felzárkózásért felelős helyettes államtitkár